

A számok beszélnek

Írta: Adolf Pollák, a KKL igazgatója (Berlin)

A palesztinai események a zsidó építő munkát a világ érdeklődésének központjába terelték. Soha azelőtt a világsajtó annyi intenzivitással nem foglalkozott Palesztinával, mint az augusztus és szeptemberi hónapok tragikus eseményeinek napjaiban. Erthető, hogy majdnem valamennyi újság csak a Palesztina-probléma aktuális politikai kérdéseit — főleg az arab-zsidó kérdést — tárgyalta. A sajtó nagyrésze csodálatos módon hallgatással ment el a zsidók által végzett nagy munka mellett. Kétségtelenül a mi részünkről is mulasztás történt, mert nem tartottuk szükségesnek a nagy nyilvánosságot az általunk végzett munkáról felvilágosítani.

Ezért mutassunk rá számokban erre a fontos zsidó munkára.

A Jewish Agency megteremtése az első lépés volt arra, hogy az egész világ zsidóságát bevonjuk Palesztina felépítésének munkájába. A világ zsidósága ma 16.000.000 és bárhogy nézzük a dolgot, Anglia ezzel a tényezővel számolt és a jövőben is számolni fog. Még sokat kell tennünk, hogy a zsidóság nagy tömegeit megszervezzük saját jövődől sorsuk érdekében. Magában Amerikában, ahonnan a Jewish Agency megalapításának első kísérletei kiindultak, — ma 4.200.000 zsidó él, — tehát több, mint a zsidóság egynegyede része él.

Ellenfeleink igen gyakran azzal érvelnek, hogy Palesztina igen kicsiny s így nincs benne hely újabb bevándorlók számára. Nos, a mai Palesztina területe 26.000 négyzetkilométer. Transjordániával együtt 38.000 és összesen 900.000 ember él az országban, tehát négyzetkilométerenként 28,8 ember. Hasonló nagyságú területen, Alsó-Sziléziában, 3.132.000 ember él. Ha pedig Belgium és a Rajna vidék nagy ipari centrumait tekintjük, úgy ott hasonló területen 6-7 millió ember él.

Palesztina mai zsidósága 165.000 lélek és az egész lakosság 20 százalékát teszi. Bármily kicsiny ma még ez a szám, mégis százalék szerint ma Palesztinának van a legnagyobb zsidó lakossága a világon. Utána Lengyelország következik mintegy 12 százalék zsidósággal. Nincs véleményeltérés abban, hogy a palesztinai jisiv növekedésének a tempója igen lassú. Az utóbbi kilenc év zsidó bevándorlása a természetes szaporodás figyelembevételével és a kivándorlók levonásával 94.000 lélekre rög, míg ugyanezen idő alatt a mohamedánok természetes szaporodása egymagában 101.000 lélek volt.

Jerusalem Tel-Aviv és Tibériás zsidó többség fölött rendelkeznek.

Tel-Aviv nagyszerű fejlődéséről már igen sokat írtak. Itt csak röviden a város gazdasági helyzetével foglalkozunk. Több mint 100.000 fontot investáltak csak építkezésre és az évi házbérek mintegy 350.000 fontra rögnek. Palesztina összes ipari vállalatának egyharmad része magában Tel-Avivban van.

A mezőgazdaság, amely a zsidó építőmunka alapja, a legkezdetelegesebb stádiumban van. Igen kevés még a zsidó földterület: 1.120.000 dunám, de az extenzív fellach gazdálkodással szemben a zsidó gazdálkodás meglehetősen intenzív. A zsidó telepítési munka ma 130 falura és gyarmatra tekinthet, amelyek közül 87-et az utóbbi 9 évben létesítettek. 30.500 zsidó él ezeken a mezőgazdasági gyarmatokon, vagyis az ország zsidóságának 20 százaléka foglalkozik mezőgazdasággal. E téren is Palesztina áll a világon a legelső helyen. Csak Argentínának van hasonló számú zsidó mezőgazdasági lakossága, nevezetesen 34.000, de az ottani zsidóságnak ez csak 17 százaléka.

Az ipar kizárólag a háború után keletkezett és nagyrészt zsidó kezében van. 513 ipari vállalkozás van, 6000 munkással. Mintegy 2.500.000 font van investálva a zsidó iparban.

A közlekedés fejlődése is hihetetlen mértékben történt. A háború előtt csak a 140 kilométer hosszúságú Jerusalemből Jaffa vasutivonal létezett. Ma az ország 1.500 kilométer vasutal rendelkezik és 1922-től 1928-ig e vasutak 938.000 font bevételt töllel dolgoztak. Az

automobilok száma 1920 óta 50-ről 2500-ra emelkedett.

A külkereskedelem adja leghűbb kékét a bevándorolt lakosság növekvő szükségleteinek, amelyek a bennszülöttek szükségleteitől lényegesen eltérnek. Az import 1919-től 1927-ig 3.126.000 fontról 6.184.000 fontra emelkedett. Az export is megkétszereződött, de természetesen még igen jelentéktelen. A bevétel a kivittelt az utóbbi 9 évben kerek 37.000.000 fonttal multa fölül. A legfőbb exportcikk a Jaffa-narancs, amelyről 814.000 font értéket exportáltak az utolsó évben. 90.000 dunam narancsültetvény van az országban, amelyek fele zsidók kezében van.

A nevelés-ügy terén is a zsidók dominálnak Palesztinában. Összesen 850 iskola van az országban, 2301 tanítással és 68.600 tanulóval. Ebből a zsidókra 307 iskola esik 1390 tanárral és 28.200 tanítvánnyal. A kormány 1926-27 év

ben az egész ország nevelés ügyére összesen 116.000 fontot fordított, míg a zsidóság ugyanakkor 175.568 fontot áldozott iskoláinak.

Ugyanez a helyzet az egészségügy terén. Itt 10 kórházat tartanak fenn a zsidók 600 ágygal. A Poliklinikák és ambulatóriumok ellátását főleg az amerikai Hadassa intézi. Itt is érdekes, hogy a kormány összesen 605.700 fontot fordított egészségügyi célokra, míg a zsidók 628.400 fontot fordítottak ugyane célra.

Palesztina állami-pénzügyi helyzeténél jellemző, hogy a bevételek jelentékenyen meghaladják a kiadásokat.

Végül néhány szót az eddig investált zsidó tőkérről. Egy igen óvatos becslés szerint eddig mintegy 19.000.000 fontot investáltak a zsidók Palesztinában. Maga a Keren Hajesszod és Keren Kajemeth az utolsó 8 évben 5.200.000 fontot investáltak. A tény, hogy mintegy 73.000 zsidó bevándorló ilyen nagy összeget hozott az országba, nem szorul magyarázatra.

A parlamenti ellenzék nem meri leszavazni a munkáspártot, mert fél az új választásoktól

London, december 16. Morrison külügyminiszter beszédet mondott, melyben azt hangoztatta, hogy a parlamenti ellenzék óvakodik attól, hogy a kormányt leszavazza, mert egy esetleges új választás elrendelése után a munkáspárt még jobban megerősödve kerülne ki.

A miniszter rámutatott arra is, hogy a szenttörvény nem fogja a fogyasztást drágítani, de a kormánynak módot kell találnia arra, hogy a bányamunkások a jövőben ne dolgozzanak éhbérékért.

A csehországi Égerben letartóztatott soffőr nem azonos a düsseldorfi tömeggyilkossal

Berlin, dec. 16. A düsseldorfi nyomozóhatóságok megállapították, hogy a csehországi Égerben letartóztatott Mayer József soffőr olyan időpontban utazott el Düsseldorfból, amikor Albermann Gert-rudot még nem ölték meg. Montberg detektívfelügyelőnek is az a véleménye,

hogy Mayer nem a düsseldorfi tömeggyilkos. Közben Égerben az nyert megállapítást, hogy Mayer nem főben járó ügyek, hanem kisebb lopások és csavargás miatt itélték volt el. Már Égerben sem tartják valószínűnek, hogy a düsseldorfi bűncselekményekben Mayernek része volna.

A szovjet egész művészeti apparátusát mozgósította a karácsonyi vallásellenes propagandára

Utcai felvonulásokon bohócok üznek gúnyt a kereszténységből

London, december 16. A Reuters távirati iroda rigai jelentése szerint a karácsonyi ünnepek közeledtével megjelentek újra a szovjet vallásellenes propagandája. Atheista szindarabokat, filmeket és balleteket engedélyeznek s utcai felvonulásokon bohócok üznek gúnyt a kereszténységből. Az ukrán központi végrehajtó bizottság felhatalmazta a helyi szovjeteket, hogy a templomok harangjait el-

kobozhassák. A moszkvai Pravda arról cikkezett, hogy itt az ideje a karácsonyi atheista offenzívának s közli a művészeti főfelügyelőség rendeletét, melyben a szerzőket arra hívja fel, hogy a karácsonyi vallásellenes propaganda céljaira mihamarabb nyújtsák be a tárgy szindarabjaikat, regényeiket és más művészeti alkotásaikat.

Anglia néhány héten belül harmadszor szállította le a hivatalos bankkamatlábat

Az Angol Bank a hivatalos bankkamatlábat 5 és fél százalékról 5 százalékra szállította le. Legutóbb az Angol Bank november 21-én, ugyancsak fél százalékkal szállította le a bankkamatlábat.

London, dec. 16. Néhány héten belül most harmadszor fordul elő, hogy az Angol Bank mérsékli a hivatalos bankkamatlábat, amelynek főlemelésére annak idején a rendkívül nagy aranyvesztések következtében kényszerült. Bár az utóbbi időben az angol font árfolyama a legtöbb más valutához való viszonylatban jelentősen emelkedett, még sem lehet azt mondani, hogy a bankkamatláb mostani le-

Legszebb karácsonyi ajándék a kotta és könyv.

Nádor, Rózsavölgyi, Bárd és Moravetz albumok, valamint más disszalbumok, operák, klasszikus darabok és slágerek legnagyobb raktára és legolcsóbb ár.

Képes meséskönyvek és ifjúsági iratok óriási választékban kaphatók.

Most vegyen kottát és könyvet, hogy esetleg még ideje legyen kicserélni. Minden vevő 2 ingyen kottát kap.

Király János zenemű és könyvkereskedésében Cl.

Másrészt azonban figyelembe kell venni azt is, hogy a dollár árfolyama az utóbbi időben jelentősen visszafejlődött és hogy nagyarányú aranybehajózások vannak folyamatban Newyorkból Európa felé.

Az angol Cityt annál inkább meglepett a hivatalos bankkamatláb leszállítása, mivel már az előző két kamatlábleszállítás sem készült elő Anglia gazdasági életében. Az angol font árfolyamának emelkedése és az ezt követő londoni francia aranybevásárlások indították elsősorban az Angol Bank legutóbbi heti kimutatásai szerint az elmúlt héthez viszonyítva 3 millió fonttal 137 millió fontra emelkedett az Angol Bank aranykészlete, az elmúlt év megfelelő idejében 157 millió fontra rögött az aranykészlet. A londoni értéktőzsdén a hivatalos bankkamatláb leszállítása ellenére is emelkedtek árfolyamok és fölénykült az üzlet. Államiparok piacán az aranykészlet emelkedésére való tekintettel, javultak az aranyárfolyamok.

Ugyancsak tegnap Svédország nemzeti bankja 5 és fél százalékra szállította le a hivatalos bankkamatlábat.

Az 5 és fél százalékos kamatláb 1928 szeptember 26-ika óta volt érvényben Svédországban. A berlini pénzpiacokon magánbankkamatláb 5 és fél százalék között mozogott, tehát változatlan maradt.

Ünnepélyesen felavatták a erdélyi zsidók bukaresti hitközségének otthonát és imaházát

Bucuresti-Bukarest, december 16. (Uj Kelet tudósítójától.) A Bukarestben megszabott erdélyi zsidóság körében már régebb óta mozgalom indult meg, hogy speciálisan a hitközségben szervezkezdjenek. Ennek a mozgalomnak élén néhány áldozatkész és lelkes ember állott, akik felismerték ennek a szervezkezdésnek erkölcsi fontosságát. Az akció most végre teljes sikerrel járt és az elmúlt vasárnap már ünnepélyesen fel is avatták az erdélyi zsidó bukaresti ortodox hitközségének Smardan 37. szám alatt lévő imaházát és otthonát. A tágas helyiség 7 teremből áll, ahol elhelyeztet nyert a férfi és női imaház, az erdélyi zsidó nők jótékony egyesülete és a februárban megnyitásra kerülő zsidó elemi iskola.

Az avató ünnepséget dr. Fischer Tivadarnak képviselő meggaszánnyalásu beszédével nyitotta meg, aki méltatta ezen akcióját nagy jelentőségét és megköszönte az akció kezdeményezőinek önzetlen fáradozását. Dr. Fischer Tivadarnak Winkler Mihály hitközségi elnök válaszolt, aki javasolta, hogy a Bukarestben tanuló erdélyi zsidó egyetemi hallgatók javára azonnal indítsanak gyűjtést. A felhívás élénk visszhangra talált és hamarosan tekintélyes összeg gyűlt egybe.

A gyűlésen elhatározták, hogy a hitközség keretén belül megalakulandó jótékony nőegylet aktív munkát indít meg Erdélyből Bukarestbe kerülő zsidó zsidók felségelyezésére. Ezután a gyűlés kimondotta, hogy a hitközség a leggyorsabb áldozatok árán is megszervezi a zsidó elemi iskolát, amelyet már a jövő évben meg lehessen nyitni.

Hirdessen az Uj Keletben

Bulgáriát les Beszél

Bucuresti-Bukarest Uj Kelet tudósítójától. A bukaresti parlament elé terjesztették az új törvénytervezést. A jelenlegi törvények között az államháztartásról szóló törvénytervezés. A jelenlegi törvények között az államháztartásról szóló törvénytervezés. A jelenlegi törvények között az államháztartásról szóló törvénytervezés.

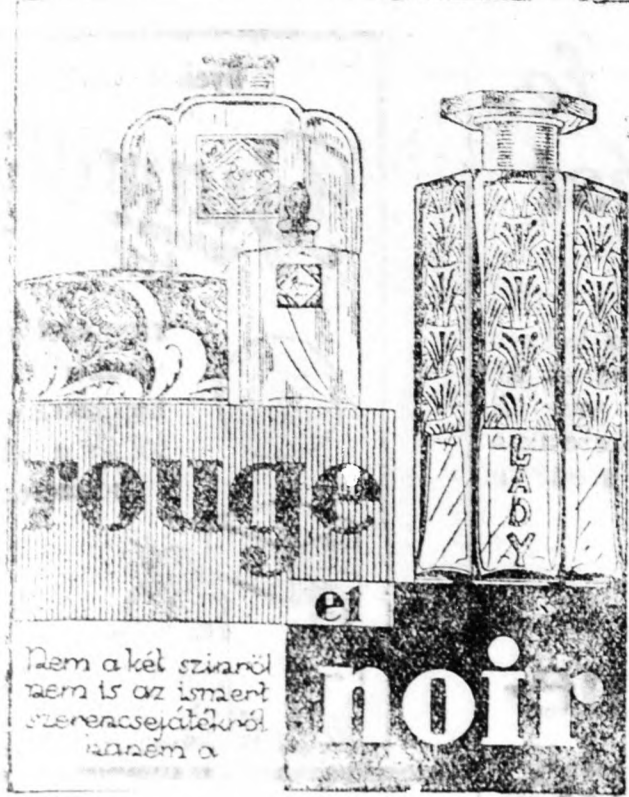
Bennünket elsősorban a jelentős érdekelhet, a problémáinak teljes megoldása. A jelentős történelmi kezdetek, amelyből a román állam az első gőzmozdonyok Bukarest és Gheorgheni között üzemeltetett. A román vasut fejlődésének első vasútvonalát még az első világháború előtt épített vasutvonalak között az első román vasútvonal volt az összes román vasútvonal között.

Megnagyvaluta h. Az első román vasútvonalat az első világháború előtt épített vasutvonalak között az első román vasútvonal volt az összes román vasútvonal között.

1888-ban épült az első román vasútvonal. 1897-ben épült az első román vasútvonal. 1915-ben épült az első román vasútvonal. 1919-ben épült az első román vasútvonal.

Belgiumban Angliában Magyarországon Romániában Bulgáriában

Vasut tekintetben az első román vasútvonalat az első világháború előtt épített vasutvonalak között az első román vasútvonal volt az összes román vasútvonal között.

gondozott szépség új ápolószereiről

volt szó, amidőn a napokban egy kis reitvényt adtunk fel Önnek megjelésre.

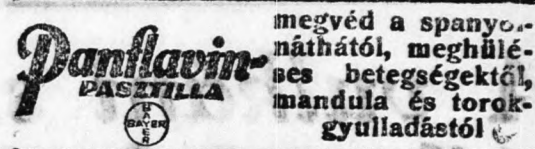
A Rouge et Noir, hölgyeim, a kozmetika legújabb vívmánya, sőt még több is ennél: Rouge et Noir az illatelmény lélektanának az eredményein alapszik.

Életünk hölgyeim, már nem olyan egyszerű többé. Régente egyedül érzés után székesegyházakat építettek, ma azonban az illatszereket az orvos, a vegyész és a pszichológus segítségével komponálják.

Ennek ellenére a Rouge et Noir illatának álommesejében senki sem sejtí annak a munkának a nagyságát és nehézségét, amely megalkotását megelőzte.

Eau de Cologne-Parfum-Poudre-Creme
Csakas eredeti csomagolásban

Elképzeltetetlen kellemes meglepetésben részesül a "Rouge et Noir" cikkek vásárlásánál. Érdeklődjék az Őra illatszereiről aki készséggel szolgál felvilágosítással.

megvéd a spanyolnáthától, meghűléses betegségektől, mandula és torokgyulladásától

a legerélyesebb konkurenciát akarja felvenni az autóbuszokkal, még pedig oly módon, hogy egyrészt a vonatjáratokat fokozottabb mértékben fogja a közönség igényeinek megfelelően beállítani, másfelől pedig maga a CFR fog autóbusz-járatokat beindítani, ott, ahol erre szükség mutatkozik. A jelentés rámutat arra, hogy Anglia és Belgium ugyancsak erősen szenvedett a magánautóbuszok konkurenciája miatt, de megfelelő intézkedésekkel sikerült az egyensúlyt ismét helyreállítani.

Az Új Kelet holnapi számában közölni fogják a jelentésnek a CFR személyi politikájára vonatkozó érdekes részét.

Befejeződtek a IX. cionista konferencia delegátusválasztásai

Ujabb választási eredmények. Minden delegátus előre megkapja a Szövetség, a Keren Kajemet és Keren Hajjeszod jelentését

Cluj-Kolozsvár, dec. 16. (Az Új Kelet tudósítójától). Vasnap zajlottak le Erdély és Bánát legtöbb városában a kilencedik országrészi cionista konferencia delegátusválasztásai. December 15-ike volt ugyanis a záróterminusa a konferenciára kiküldendő delegátusok megválasztására és az eredményeknek mindenünnen legkésőbb december 20-ig be kell érkezniük, hogy a Központi Főválasztási Bizottság a meglehetősen nagy anyagot elvégezhesse és az átvizsgált választási okmányokat a dec. 25-én reggel 9 órakor összeülő igazolóbizottság elé terjeszthesse, illetve az időközben esetleg szükségesnek mutatkozó intézkedéseket megtehesse. A mai napon egyébként a következő újabb választási eredmények érkeztek be:

Dicsőszentmárton. Delegátusok: Fischer Rudolf, Gottlieb József, Katz László, pótdelégátusok: Goldberger Kálmán, Weinberger Nándorné, Leb Jenőné (Cluj).

Erzsébetváros. Delegátus: Péterffy Endre, pótdelégátus: Kaszner Rezső (Cluj).

Karánsebes. Delegátusok: Dr. Ligeti Sándor, Öhlbaum Etus (Cluj).

Máramarossziget. Delegátusok: Dr. Fried Abraham, Rottenberg József, Fuchs Ede, Koffler Mózes, Ringler Hermann, Stern József, pótdelégátusok: Klein Simon, Klein Márton, Székely Sándor, Izrael Albert, Hirsch Emánuel.

Marosillye. Delegátus: özv. Kallus Lajosné (Beszterce), pótdelégátus: dr. Weisz Jenő (Cluj).

Szegesvár. Delegátus: Jámor Ferenc (Cluj), pótdelégátus: Leitner Zoltán (Oradea).

Székelyudvarhely. Delegátus: dr. Kálmán József, Götteszmann Vilmos, pótdelégátus: dr. Hirsch Lajos, Hirsch Rudolf.

Tövis. Delegátus: dr. Fischer Józsefné (Cluj), pótdelégátus: dr. Neufeld Jenőné (Cluj).

Most, hogy a választási eredmények általában már ismeretesek, a Zsidó Nemzeti Szövetség a mai napon postára tette szervezeti jelentését a megválasztott delegátusok címére, hogy azt áttanulmányozhassák és teljes felbúzlással vehessenek részt a konferencián. A jelentés magában foglalja a Keren Kajemet és Keren Hajjeszod beszámolóját is, valamint a konferencia elé kerülő hivatalos határozati javaslatokat.

Hajfestés

"KOMOL" párisi hajfestőszer 18 természetes színárnyalatban létezik. Ezzel őszülő haját 15 perc alatt a legnagyobb biztonsággal az eredeti színére festheti vissza.

Kérje a "Komol"-t az Ön todrásznál.

Vezérképvislet: **Oradea, Str. Delavrancea 28. L.**, ahonnan díjtalan prospectust kaphat.

Bulgáriát leszámítva a román vasutak vannak a legsiralmasabb állapotban Európában

Beszédes számok az államvasutak múltjáról, jelenéről és jövőjéről

Miért csökken évről-évre a Cfr. személy és áruforgalma

București-Bukarest, december 16. (Az Új Kelet tudósítójától.) Vaskos köteteket szentek ki azok a jelentések, amelyeknek keretében Madgearu pénzügyminiszter a parlament elé terjesztette az ország költségvetését. A jelentések között kétségtelenül azok tarthatnak nagyobb érdeklődésre számot, amelyek a kereskedelmi alakra fektetett állami vállalatok tevékenységéről számolnak be. Ezek a jelentések nemcsak rideg és élettelen számolpokat közölnek, hanem ugyszólván a területi fejlődésüket mutatják be minden egyes állami vállalatnak és összehasonlító képet adnak a külföld hasonló intézményeivel.

Bennünket elsősorban a CPR-ről szóló jelentés érdekelhet, amely a román vasút problémáinak teljes komplexumát felöleli. A jelentés történelmi visszapillantással kezdődik, smelyből megtudjuk, hogy Romániában az első gőzvasut 1869-ben indult meg Bukarest és Giurgiu között, tehát negyvennégy évvel azután, hogy Stepanon első vasutját elindította. Ezt megelőzőleg már 1842-ben közlekedett egy lóvasut Moldovában a Duna torkolatáig.

Megnégyszereződik a román valuta hálózat.

Az első román vasutvonalakat természetesen külföldi konzorciumok építették. A román vasut fejlődésére jellemző a felépített vasutvonalak hosszúsága a különböző időközökben.

1888-ban	1382 km.
1897-ben	2676 "
1915-ben	3588 "
1919-ben	11086 km.

Az összes román vasutvonalak hosszúsága. A legnagyobb fejlődést természetesen 1919-ben mutatja fel a román vasut, amikor egyszerre 7421 km.-rel hosszabbított meg a vasuti hálózat, vagyis a csatlakoztatott területek vasutvonalai révén a román vasuti hálózat ugyszólván megnégyszereződött. Európai viszonylatban természetesen még ma is igen kezdetleges állapotban van a román vasut. Az alábbi táblaszlopok azt mutatják be, hogy Európa különböző államaiban 100 négyzetkilométer területre hány kilométer vasutvonal esik.

Belgiumban	1600 km.
Angliában	1370 "
Magyarországon	885 "
Romániában	390 "
Bulgáriában	275 km.

Vasut tekintetében tehát csak Bulgária áll Románia mögött Európában. A háború után a vasutak természetesen irtózatosan lerongyolódott állapotban voltak úgy, hogy nemcsak hasznot nem hajtottak az államnak, de a deficit napról-napra emel-

kedett. Mintán belföldi tőke nem állott a CFR rendelkezésére, a szükségessé váló investíciókra a külföldi tőkéhez kellett folyamodni.

Milliárdos investíciók

Az állam a stabilizációs kölcsön jelentős részét fordította a vasut ujjaépítésére. Múlt év februárjától október végéig 1.462.910.000 lejt invesztált az állam új vasutvonalak lefektetésére, valamint a meglévők javítására, 464.700.000 lejt pedig átlomások és indóházak építésére. A háború következtében főleg a vasuti hidak rongálódtak meg, úgy hogy a rendbehozatalukra a stabilizációs kölcsönből 100 millió lejt kellett fordítani.

A jelentés kimutatja, hogy a román vasutvonalakat aránylag nagyon improduktíven használják ki, mert míg Angliában egy kilométer vasutvonalra 19.449 km. megtett ut esik, Romániában csupán 5500 km., ami azt jelenti, hogy Angliában a vasutvonalakat négyszer olyan intenzíven használják ki, mint nálunk. Csodálatos, hogy ennek ellenére Angliában aránytalanul kevesebb a vasuti szerencsétlenség, mint Romániában.

A román kocsi-park

A gördülőanyag mennyiségével és felhasználásával kapcsolatban a következő adatokat olvashatjuk: 1925-ben a román

vasut kocsi-parkja így festett:

2227 személyszállító kocsi
17,130 fedett teherkocsi
18,712 nyitott teherkocsi
5,668 ciszterna
2,191 mozdony.

Három év alatt, vagyis 1928 végéig, ezek a számok a következőképen tolódtak el:

2.671 személyszállító kocsi.
19,594 fedett teherkocsi
24,749 nyitott teherkocsi
8,000 ciszterna.
1,945 mozdony.

Amig tehát a személy és teherszállító-kocsik száma három év alatt kb. 20 százalékkal szaporodott, mozdonyok száma ezen idő alatt jelentősen csökkent, ami azt jelenti, hogy sokkal több mozdony ment tönkre, mint amennyi újat rendeltek. A jelentés rámutat arra, hogy a személy és teherszállító-kocsik és mozdonyok közötti megfelelő arányok helyreállítása megkíváná, hogy a CFR azonnal 400 darab új mozdonyt állítson be. Ez az aránytalanság az okozója azoknak a szállítási zavaroknak, amelyek minden nagyobb kampány (gabona, fa, stb.) alkalmával jelentkezni szoktak, amikor az állam rendszerint más államoktól kénytelen mozdonyokat kölcsönkérni.

Az autóbuszok a Cfr. legveszedelmesebb konkurencsei

A többi államokkal összehasonlítva, a gördülő anyag tekintetében a következő képet nyerjük:

Belgiumban minden 10 km. vasutvonalra 20 személykocsi, 250 teherkocsi és 9 és fél mozdony esik. Németországban 12 személykocsi, 135 teherkocsi és 5 mozdony, Csehszlovákiában 7 személykocsi, 90 teherkocsi és 3 és fél mozdony. Ezzel szemben Romániában 10 km. vasutvonalra csak 3 személykocsi, 40 teherkocsi és 2 mozdony esik.

A mozdonyok alacsony száma miatt Románia sokkal intenzívebben kell kihasználja mozdonyait, mint a többi államok. Mig például Belgiumban egy mozdony naponta átlag 50 km.-t fut, Olaszországban 60-at, addig Romániában minden mozdonyra naponta 88 km. ut esik. Érdekes, hogy Európában Magyarországon kimélti legjobban a mozdonyrit, amennyiben egy magyar mozdony naponta átlag csak 45 km.-et fut. Ennek a nagyarányú kihasználásnak az eliminálása érdekében a kormány 100 új mozdonyt rendelt Németországból, amelyet rövidesen újabb rendelések fognak követni.

A jelentés ezután ismerteti az elmúlt évi tarifacsökkentés okait, amely arra vezethető vissza, hogy az abnormálisan magas tarifa sem a vasutra, sem az iparra nem hozott kedvező eredményeket. Nagyon érdekes jelenség, hogy úgy a személyi, mint a teheráruforgalom az utolsó évben csökkenő tendenciát mutat. 1928-ban a CFR. összesen 21.889.000 tonna árut szállított, ami lényegesen visszaesést jelent az 1927. és 26-os évektel szemben.

Ezt a visszaesést a jelentés ezzel magyarázza, hogy 1926-ban rendkívül jó termés volt, ami nagyban hozzájárult a forgalom emelkedéséhez.

Az idei dus termés valószínűleg ismét fel fogja lendíteni a teherforgalmat. Ami a személyszállítást illeti, erre nézve nagyon figyelemre méltók a következő számok. Egy km. vasutvonalra esett:

1926-ban	315000 utas
1927-ben	284000 utas
1928-ban	274000 utas

Három év leforgása alatt a személyforgalom közel 15 százalékkal csökkent, amit a jelentés az autóbuszok nagy konkurenciájának tulajdonít. Annál súlyosabban volt érezhető ez a csökkenés a CFR költségvetésében, mert eddig rengeteg sok szabadjegy volt forgalomban, amelyeket a jövőben bevonnak. A CFR

December 17
ajándék a
önyv.
ard és Moravetz
s díszalbumok,
ok és slágerrek
legolcsóbb ár.
könyvek
választékban
és könyvet
gyen kicsire
kottát kap.
ános
edésében Cluj
nbe kell venn
olyama az utóbb
glódott és hog
asok vannak
urópa felé.
nkább meglep
leszállítása, m
natlábleszállítá
gazdasági éle
nak emelkedé
francia arany
elsősorban
heti kimutatás
viszonyítva 3
fontra emelk
nykészlere, m
hejében 157 m
ykészlere. A lo
talos bankamat
emelkedtek
az üzlet.
nykészlere em
javultak az
ország nemz
szállította le
kamatláb 19
volt érvényb
pi pénzpiac
fél százalék
ozatlan mar
avatták a
karesti hi
honát és
it
ember 16.
Bukarestbe
örében már
hogy speciál
teik megvédés
ezkedjenek. E
néhány áldor
t, akik felism
nek erkölcsi fo
végre teljes
asárnap már
az erdélyi zsidó
özségének St
evő imaházát
g 7 tereméből
férfi és női im
jótékony egy
megnyitásra
r. Fischer Tiv
nyalásu beszé
ezen akcióba
közönte az al
zetlen fardózá
ak Winkler M
ahi javasolt
ló erdélyi zsidó
azonnal indít
várs élénk vis
sen tekintély
s, hogy a hi
alakulandó jé
rát indít meg
serülő szegén
után a gyűlé
özség a legm
megszervezi
et már a jöv
ritni.
Keletben

A vulkáni szénbányában adóhátralék fejében lefoglalták az egész széntermelést

Lefoglalták a vasut 200 vagon szénét is

București-Bukarest, december 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ország gazdasági körében hatalmas feltűnést váltott ki a hír, hogy az állam adókövetelések fejében foglalásokat eszközölt a vulkáni szénbányákban. Bukaresti jelentés szerint a vulkáni szénbányák nagyobbösszegű adóhátralékkal tartóznak

az államnak, amelynek inkasszállást hiába próbálta a pénzügyminisztérium kisorsolni. Szombaton délelőtt azután pénzügyi tisztviselők jelentek meg a bányatelepen, akik lefoglalták a bányá egész széntermelését.

Érdekes, hogy a pénzügyi tisztviselők

zár alá helyezték 200 vagon, a CFR nem szánt szénét is, amely már készen állott a leszállításra, és amelyre az államvasutatn sürgős szüksége van. A pénzügyminisztériumban most keresik a módozatot arra, hogy a CFR szénét a zár alól felszabadítsák.

A második hágai konferencián komoly nehézségek lesznek a keleti jóvátételi kérdések elintézésére körül

A keleti jóvátételi konferencia összes delegátusai Párizsban időznek. Olaszország céljait tüzte ki a kisantant felbomlasztását

London, december 16. A Times közlése szerint Angliát a január 3-án kezdődő második hágai jóvátételi konferencián Leith-Ross és Pinston fogják képviselni. A konferencia elintézésénél főkérdései között ott szerepel elsősorban a keleti jóvátételi ügy, amely előreláthatólag nehézségeket fog okozni.

A Daily Telegraph a második hágai konferenciával kapcsolatban írt cikkében annak a reményének ad kifejezést, hogy a keleti jóvátételi kérdésektől eltekintve a konferencia aránylag rövid idő alatt végezhetheti fog az eléjkerült problémák letárgyalásával.

A lap diplomáciai jórterjesztőköréből azt az információt sze-

rezté, hogy a főhitelező államok még nem értenek teljesen egyet a természetbeni szolgáltatások kérdésében

A lap szerint jelentéktelen nézeteltérések merültek fel a nemzetközi jóvátételi pénzintézet kérdéseiben is, de ezeket bizonyára könnyű lesz kiküszöbölni.

Párizs, dec. 16. Az Excelsior cikke szerint a keleti jóvátételi konferencia összes delegátusai Párizsban időznek. A második hágai jóvátételi konferencián komoly nehézségek lesznek a keleti jóvátételi kérdések elintézésére körül. A lap szerint Olaszország úgy látszik célul tűzte ki maga elé a kisantant bomlasztására irányuló törekvést és a francia befolyásnak

Középeurópában minimumra való redukálását.

Az Excelsior rámutat arra, hogy a hatalmaknak Budapesten is hasonló lépést kellett volna tenniük, mint amelyet Szófiában tettek, amikor a három hatalom, Anglia, Franciaország és Olaszország még teljesen szolidáris volt

és demarsot intézett Bulgáriához a keleti jóvátételi konferencia javaslatának elfogadása ügyében. Közben történt, hogy Olaszország kötelezte magát arra, hogy egy a bolgár, mint a magyar álláspontot támogatni fogja s ezzel megnehezíti a hatalmak egységes állásfoglalását a második hágai konferencián.

Romániában nincsenek kisebbségek és nincsenek ipari munkások

Pantelimon többségi képviselő nem érti mit jelent ez a szó: kisebbség

București-Bukarest, december 16. A kamara ma délutáni ülésén Madgearu pénzügyminiszter betértesztette a CFR és a P. T. T. költségvetésére vonatkozó törvényjavaslatokat.

Napirend előtt dr. Radulescu szólt fel. Kéri a benzin árának leszállítását, mert ellenkező esetben az autószállítási viteldij megrágná, aminek súlyát a nagyközönség fogja megérezni.

Napirenden a választmányi vita szerepelt. Ch. Pantelimon többségi a tanítás demokratizálását és az érettségi, illetőleg a bakkalaureátus megszüntetését

sejt kéri. Foglalkozik az ellenzéki pártoknak a parlamentből való kivonulásával. A liberálisok és az avereskánusok jól tették, ha kivonultak a kamarából és a szenátusból, hiszen helyzetük amúgy is tarthatatlan volt. Nem voltak képesek helytállni a felelősségvonnasokkal szemben, amelyek őket a múlt bűneivel kapcsolatban érték. Jorgát dícséri, majd a kisebbségekkel foglalkozik. Kijelenti, hogy nem érti a kisebbségi kérdést, azt sem tudja, mit jelent azt: kisebbség. Romániában román állampolgárok vannak, akik egyformán

részesülnek a jog és törvény védelmében. Az állami iskolákban csak román nyelven lehet tanítani, ha valakinek nem tetszik, úgy építsen magának iskolát, de ne kérjen erre az államtól támogatást. A szónok ezután a szociáldemokrata képviselők kritikáival foglalkozik. „Romániának, — úgy mond, — nincs szüksége szocializmusra. Románia nem ipari állam. Az ország lakosságának 80 százalékát földművelők teszik ki, akik hallani sem akarnak szocializmusról”.

Az első cionista tanu négy vádpontja a palesztinai kormány ellen

Dr. Brande a cionista executive tagja gyöngeséggel vádolta a kormányt és a rendőrséget a vizsgálóbizottság előtt tett vallomásaiban

Jeruzsálem, december 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Mint már röviden jelentettük, az angol parlamenti bizottság megkezdte az első cionista tanu: dr. Braude kihallgatását. Braude súlyos vádakot emelt a palesztinai kormány erélytelensége ellen. A zavargások alkalmával Braude több, az angol kormányhoz intézett táviratban mutatott rá a palesztinai hatóságok által fogantatosított intézkedések elégtelenségére és arra a bűnös könnyelműségre, amellyel Luke és társai az eseményeket kezelték. A vizsgálóbizottság tegnapi ülésén Preedy ügyvéd, aki a palesztinai kormányt védi a bizottság előtt felszólította Braude dr.-t, hogy vagy erősítse meg azokat a vádakot, amelyeket a Londonba küldött távirataiban a Palesztinai hatóságok ellen emelt, vagy pedig vonja vissza azokat.

„Nem vádolni jöttem”

— Én azért jöttem a bizottság elé — válaszolta erre Braude dr. — hogy vádat emeljek. De azért jöttem, hogy elmondjam mindazt, ami ténylegesen történt a zavargások alkalmával. Am, ha Preedy ur úgy kívánja, vádolni fogok. Es semmit

sem vonok vissza.

A további tárgyalások során maguk a bizottság tagjai is szemmel láthatóan arra törekednek, hogy enyhítsék az első hivatalos cionista tananak a palesztinai kormány ellen emelt panaszait. Braude dr. azonban fenntartotta a vádait, amelyeket a következőkben foglalt össze:

1. A kormány semmibeszem vette a hozzá intézett és idejében megtett figyelmeztetéseket. A páncélosautókat csak a végzetes péntek késő délutáni óráiban rendelte Jeruzsálemba. A támadók ellen csak szombat este emeltek fegyvert a karhatalmi csapatok.
2. A rendőrök még fegyvert sem hordhattak maguknál.
3. Nem gondoskodtak megfelelő erődítésekéről.
4. Nem volt elegendő számú rendőrelégység sem készenlétben.

A helyzet olyan feszült volt a zavargások megelőzésén — mondotta Braude dr. — hogy már napokkal azelőtt kellett volna csapatokat rendelni.

Harry Snell, a bizottság tagja Preedy

folytonos kérdésközeivel szemben leszögezte, hogy dr. Braude szerint a hatóságunknak elegendő okuk volt arra, hogy megtegyék a szükséges óvintézkedéseket. Preedy minduntalan Luke argumentumával érvel, hogy tudniillik 1921-ben is volt nagyszámú karhatalom az országban és a zavargások mégsem voltak megakadályozhatók. Braude viszont ezzel szemben hangsúlyozta, hogy ezalkalommal a rendbontások elkerülhetők lettek volna, hogy Jeruzsálemben e rendet megfelelő módon ellenőrizzék.

Preedy, a kormány védője felolvasta ezután a táviratokat, amelyeket Braude dr. Londonba küldött, és bizonyítékokat kért arravonatkozólag, hogy a kormány csakugyan erélytelen és gyönges volt intézkedéseiben és hogy a hivatalos veszteség-listákat meghamisították.

— Megbizonyosodott Ön ezekről a dolgokról — kérdezte Preedy patétikusan — mielőtt a civilizált világ tudomására hozta volna őket?

A kormány gyöngesége Braude válaszában kifejtette, hogy a

Lyon a valódi

Pyramidon tabletták

csomagolása. Óvakodjék a hamisítványoktól és a silány pótszerektől!

kormány maga is elismerte a rendelkezésre álló karhatalom elégtelenségét. Elismerték, hogy képtelenek voltak a csecsemő-otthon elé, a Montefiore negyedben, rendőri védelmet állítani és így az ápolónők kényyszerültek voltak gojózóporbant elszállítani a csecsemőket. A Musara-negyedben lévő leány-árvaház hiába kért segítséget és végül is ki kellett üríteni, épügy, mint a Lemel iskolát. És vajjon milyen felépés az, hogy a rendőrség Talpiotban szabadon hagyta dolgozni a fosztogatókat, anélkül, hogy interveniáltak volna? Gedud Avodaban is visszavonult a patrouille és szabadjára hagyta a fosztogatókat. Az arabok óráig a helységben tartózkodtak, de csak akkor léptek fel támadólag, midőn meggyőződtek róla, hogy a rendőrség nem fogja őket munkájukban zavarni. A tétovázásnak klasszikus példája volt azonban a mód, hogyan Luke a rendőrségnek zsidó önkéntesekkel való megerősítése kérdésében viselkedett. Mialatt ez országban a legborzalmasabb események tomboltak, Luke hosszadalmasan fontolgatta az indítványt, míg végül is visszautasította azt.

— Es ugyanez ismétlődött meg a páncélosok esetében is — folytatta vallomását dr. Braude. Hosszu ideig dekorásként tartotta az autót Jeruzsálemben. Luce. Vajjon mi más oka volt a kormányoknak arra, hogy a hebroni és jeruzsálemi veszteségekről együtt számoljanak, mint az, hogy leleplezze a borzalmas hebroni tragédiát? Az események sokkal komolyabbak voltak, mint ahogyan én az távirataimban vázoltam, — fejezte be vallomását dr. Braude.

A Cionista Exekutive és a kormány ügyvédjének összecsapása

Preedy kérdésre elismerte ezután a tanu, hogy a zavargások előestéjén Luke-nál tartott megbeszélés alkalmával az volt az általános impresszió, hogy a helyzet valamennyire javult. A rendőrpáncélosok a rendelkezésre álló kisserővel legerősebben igyekezett minden lehető megtenni. Ellenben egy arab családnak Jaffában való megöletését az angolok arra használták fel, hogy az arabok rémtetteit igazolják.

Preedy: Még mindig azt hiszi, hogy a rendőrség elégtelen volt és munkájának nem volt eredménye?

Dr. Braude: Igen, hiszen mindenki láthatta: a rendőrség képtelen volt az eseményeket megakadályozni.

Braude dr. kihallgatása alatt végig ingatott atmosféra uralkodott a teremben. Sir Boyd Merryman, a cionista Exekutive képviselője és Preedy között több ízben kellett békítőleg közbelépnie.

Zsidóverés a jasi egyetemen

București-Bukarest, december 16. A jasi egyetem vegyészeti fakultásán összehívott került sor az antiszemita és a zsidó diákok között, Sumuleanu professzor, az ismert antiszemita agitátor előadása után az antiszemita diákok megtámadták az előadáson résztvevő zsidó gyógyszerészhallgatókat. Az összehívás után folytatódott és annak végül is a rendőrség közbelépése vetett véget. Mindkét részről történtek sebesülések.

* Paleologue naplója (A cár országának egy nagy háboruban: 3 kötet 888 oldal) 132 lej az Uj Kelet könyvosztályában!

Öt szén

Bucuresti-Buka
január elsejével 5 sz
Charles Rist tudatá
rdekeit fogja szolgál

A hulló

113 k

mert a tanár

London, december
városi tanács ellen 1
ati alkalmazott pert
városi tanács elbocsá
gálatából azért, mert
alkalmával önkéntese
vasutüzemnél és me
kal szemben a szőlő
pere költségeinek el

A semm

sította

Cluj-Kolozsvár,
Kelet tud.) A nap
semmitűzők Berg
meteső bűnügyébe
désos emberlés m
Az ügy részleteit
tesen ismertették.
január 10-én Par
egy heves összeszó
tette. A seb, ame
halálos, később a

Hogy

milli

Amikor 1919-b

nincs pénz

București-Bu
Uj Kelet tud
rökben hatalm
kijelentés, am
megyei nemzet
cred Consta
iparügyi minis
viselő a lupén
kifejtett interp
arra, hogy a
és elégtettlen
a bányatársas
keresendő. A
kalma volt ar
kat megvásárl
stantinescu

Egy év

sal pa

A b

Cluj Kolozs
tudósítójától).
ma a koloz
előtt a vádlo
rokban. Cata
banca Péte
súlyos vádak
nőzők kénye
nescu őrmest
hamisítás, ke
zeknek saját
és a rábizott
zelésével vád
mig Treban
való bűnrész

A tárgyal
atmoszférába
került sor h
és az egész
tizórákkor v

A LO

1929. december 17

Öt százalékkal felemelik a személyszállítási tarifát

Bucuresti-Bukarest, december 16. A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy január elsejével 5 százalékkal felemeli a személyszállítási tarifát. Az újabb emelés Charles Rist tudatával és beleegyezésével történt. Az 5 százalék a munkáspénztár bevételeit fogja szolgálni.

A hulli szocialista városi tanács ellen 113 közúti vasutas pert indított, mert a tanács, mint sztrájktrókot elbocsájtotta őket szolgálatából

London, december 16. A hulli szocialista városi tanács ellen 113 villamos közúti vasutas alkalmazott pert készült indítani, mert a városi tanács elbocsájtotta őket a vasut szolgálatából azért, mert a négy év előtti sztrájk alkalmával önkéntesen munkát vállaltak a vasútüzemnél és megszegték munkástársaikkal szemben a szolidaritást. A sztrájktrókok pere költségeinek előlegezését Lady Houston,

egy milliomos hajógyártólajdonos özvegye vállalta, aki a munkáselembocsátás miatt levelet intézett Margaret Boofield munkaügyi miniszterhez s ebben felszólította a minisztert a hulli városi tanáccsal való közbelépésre. Ha a miniszter ezt nem tenné — írja Lady Houston levelében — változtassa meg címét, vegye fel a munkaügyi igazságtalanságok miniszterének címét.

A semmitűzők új tárgyalásra utasította a táblát a gyulafehérvári metsző ügyében

Cluj-Kolozsvár, december 16. (Az Uj Kelet tud.) A napokban döntött a bukaresti semmitűzők Berger Elkán gyulafehérvári metsző bűnügyében, akit tudvalevőleg szándékos emberölés miatt állítottak bíróság elé. Az ügy részleteit annak idején már részletesen ismertettük. Berger Elkán folyó év január 10-én Panc Traian mézáróselegényt egy heves összeszólalkozás során megsebesítette. A seb, amely kezdetben nem is volt halálos később a mézárós önhibája folytán

elmeresedett és Panc Train belehalt sérülésébe. A gyulafehérvári első fokon 6 évi fegyházra ítélte Berger Elkánt szándékos emberölésért. A kolozsvári tábla S havi börtönbüntetésre szállította le a gyulafehérvári törvényszék ítéletet halált okozó súlyos testi sértés minősítéssel. Az ügyész felebbezése folytán került az ügy a legfelsőbb semmitűzőkhez, amely az ítéletet megsemmisítette és utasította az ügy újbóli letárgyalására.

Hogyan keresett Tancred Constantinescu két millió svájci frankot a lupényi bányákon

Amikor 1919-ben az államnak felajánlották a bányákat, a vételt visszautasította azon a címen, hogy az államnak nincs pénze, később azonban kétféle provizórius néven megvásárolta a bányákat

Bucuresti-Bukarest, december 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Politikai körökben hatalmas feltűnést keltett az a kijelentés, amelyet Bogdan hunvadi megyei nemzeti párti képviselő tett Tancred Constantinescu volt liberális iparügyi miniszterrel. Bogdan képviselő a lupényi mézárások ügyében kifejtett interpellációja során rámutatott arra, hogy a munkások nyomorának és éledegetlenségének oka elsősorban a bányatársaság rideg magatartásában keresendő. Az államnak nagyszerű alkalmat volt arra, hogy a lupényi bányákat megvásárolja, ám Tancred Constantinescu az előnyös vásárlás

meghúsoította, hogy azután ő tegye rá a kezét a bányákra. — 1919-ben, — mondotta Bogdan képviselő, — a lupényi bányák vezérigazgatósága eladásra ajánlotta fel a bányákat a Consiliul Dirigentnek. Mint-hogy azonban a Consiliul Dirigent nem rendelkezett a bányatársaság által kért összeggel: 100 millió koronával, Maniu, mint a Consiliul Dirigent elnöke a bukaresti központi kormányhoz fordult, amelynek ipar- és kereskedelemügyi minisztere akkor Tancred Constantinescu volt. Tancred Constantinescu azt válaszolta a Consiliul Dirigent számára, hogy az államnak nincs pénze ;

bányák megvásárlására. Ugyanakkor azonban mint egy bankkonzorcium képviselője, tárgyalásokat kezdett a bányatulajdonos magyar társaság megbízottjaival Svájcban. A tárgyalások sikere is vezettek, Constantinescu megvásárolta a bányákat 18 millió svájci frankért. A sikeres vásárlás közvetítéséért Constantinescu 2 millió frank honoráriumot vágott zsebre. Sem Tancred Constantinescu, sem a liberális párt nem válaszoltak eddig Bogdan képviselő vádjaira, amelyeket politikai körökben élénken kommentálnak.

között hasznos szolgálatot tett a szállítóknak. Ezekért a szolgálatokért kellő jutalmazást követelt az őrmester Csizmas zabszállítótól, aki egy alkalommal hét ezer lejt adott Catanesucnak a szállítás kapcsai tett szolgálataiért.

Catanescu őrmester azonban nem elégedett meg ezzel az összeggel és előbb mérsékelt követelésekkel, majd hangos fenyegetésekkel ostromolta a zabszállítót. Catanescu őrmester annak idején is presztízst akart, azonban az őrmester ur elvesztette a pert, mert a szállító kifejtette, hogy semmilyen kötelezettséget nem vállalt vele szemben és amit adott neki, azt is jutalomból adta. Catanescu és a szállító közötti üzleti kapcsolatról és azon körülményről, hogy tiltott szolgálatot tett a szállítóknak és azokért pénzt fogadott el, tudomást szereztek az őrmester feljebbvalói is.

Ezenkívül Catanescu őrmester hamis kimutatást állított fel a csendőrség raktárában levő zabállományáról, kisebb mennyiséget mutatott ki, mint amennyi a raktárban volt azáltal a célzattal, hogy a legközelebbi zabvásár-

Kolozsvár
Parfüm
Szappan
Hajvíz

Parfumeria
Lady

Kérje különlegességeit
Perle de Paris
Jockey-Club
Corso

SAKIS EREDETI CSOMAGOLÁSBAN

lásra szánt összegét saját céljaira fogja felhasználni és a ki nem mutatott zabmennyiséggel fogja fedezni a vásárlásra kiutalt összeget. Ugyancsak 1926-ban huszonnégyezer lejes pénzeslevelet adott fel a tordai postán a ludasi csendőrsztag címére, ugyancsak zabvásárlással kapcsolatban. A pénzeslevélben azonban a jelzett összeg helyett különböző papírok voltak begyömöszölve.

A pénzeslevélről elismervényt kapott az őrmester, mellyel igazolta az összeg elküldését, a ludasi osztagnál pedig Trebancea őrmester Catanescu büntetését elhallgatta az ügyet, mindaddig, amíg Topor ezredes inspekciója alkalmával rá nem jött a csalásra.

A katonai ügyész hatalmas vádbeszé-
pében Catanescunak 5-től 10 évig terjedő fogságra való elítélését kérte. A hadbíró-
ság a késő esti órákban hirdette ki az ítéletet, mely a vád súlyos természetéhez mérten igen méltányos volt. E szerint Catanescut egy évi fogságra és nyugdíj-
vesztésre ítélte, Trebanceát pedig felmen-
tette a hadbírószék.

— Adomány. Néhai Faragó Sándor Ganzgyári főtisztviselő neje megboldogult férje koszorúmegváltása címén a cluji zsidó kórházegyesületnek 1200 lejt adományozott, melyért az egyesület az adakozónak ez uton is hálás köszönetet fejezi ki.

— Kommunista tüntetések Amerikában. Newyorkból jelentik: Washingtonban és Mewyorkban a kommunisták ma tüntetést rendeztek a hadügyminisztérium épülete, illetve a városbáza előtt a kormányhivatalai ellen. A rendőrség közbelépett és számos kommunistát letartoztatott. A washingtoni tüntetőket kihallgatásuk után szabadlábra helyezték, de az eljárás lefolytatják ellenük. A kommunisták szabadonengedése Hoover elnök rendelkezésére történt. A tüntetéseknek nagyobb visszhangjuk nem volt.

— Két spanyol gőzös pusztult el a viharban. Madridból jelentik: Vasárnap két spanyol gőzös süllyedt el. Az egyik a Dugue-Berbes nevű gőzös, amelynek tizenkét főnyi legénysége odaveszett. A szerencsétlenség Marocco közelében, hullámverés következtében történt. — Vigótól harminc mérföldnyire az Antonio Macia gőzös összeütközött a Vidai nevű görög gőzössel. A spanyol hajó percek alatt elsüllyedt, senkit sem lehetett megmenteni. Az áldozatok száma is kétszáz.

Egy évi börtönre ítélték a zabszállítással panamázó tordai csendőrmestert

A bűnpártolással vádolt őrmestert felmentették a vád alól

Cluj Kolozsvár, dec. 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Két csendőrmester állott ma a kolozsvári hadbírószék ítélőszéke előtt a vádlottak számára elkerített sarokban. Catanescu Péter tordai és Trebancea Péter ludasi csendőrmesterek súlyos vádak terhe alatt kerültek a bűnözők kényelmetlen helyzetébe. Catanescu őrmestert megvesztegetés, akta-hamisítás, kezelésére bizott katonai pénzeknek saját céljaira való felhasználásával és a rábizott katonai ügyek hűtlen kezelésével vádolta a katonai törvényszék, míg Trebancea Pétert a hamisításban való bűnrészességgel.

A tárgyalás mindvégig igen izgalmas atmoszférában folyt és számos esetben került sor heves összecsapásokra a véde-
és az ügyész között. A tárgyalás délelőtti tízórákkor vette kezdetét de a hatalmas

peranyag folytán folytatását délutánra kellett halasztani és ítélethozatalra csak a késő esteli órákban került sor.

Catanescu őrmester a tordai csendőrszázadnál teljesített szolgálatot. Catanescu bizalmi pozíciójában szinte teljhatalmú intézte a csendőrség adminisztrációját és ugyancsak ő kezelte a pénzügyeket valamint a katonai élelmezést. 1926-ban Csizmas birtokos volt a csendőrség zabszállítója és évente hatalmas mennyiségű zabot szállított, mellyel a tordai csendőrség a hatáskörébe tartozó vidéki osztagokat is ellátta.

A szállító bizalmi embere Catanescu őrmester volt, aki a csendőrség és a szállító között a közvetítő szerepét játszotta és minden esetben elősegítette és megkönnyítette az üzlet megkötését valamint szállítási lebonyolítását. Ilyen körülmények

A LOUVRE női divataruházban Cluj, Piata Unirii 8. szám 1 m. mintás francia fiandit 48 lei 1 méter crepe de chine 390 lei.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánátság zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. 11 Junie 12
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Kasztnér Gyula előadása a WIZO-teadélutánján. Ma, kedden délután 5 óra körül tartja meg a kolozsvári WIZO-teadélutánját a New-York kávéház kistermében. Ez alkalommal Kasztnér Gyula (Haifa) fog előadást tartani a legutóbbi palesztinai eseményekről. A teadélutánon, amelyre meghívottak nem bocsájtott ki a WIZO vezetősége, vendégeket szívesen látnak.

Szabadlára helyezték a tordai „Creditul National” vezérigazgatóját. Pár héttel ezelőtt letartóztatták Max Cohent, a tordai „Creditul National” biztosító intézet vezérigazgatóját, mivel állítólag 400.000 lejt sikasztott és a behízott parasztnak nem adta ki a prémiumokat. Max Cohen az előzetes letartóztatási végzést megfellebbezte. A bukaresti semmitörvényszék dr. Giurgiu János és dr. Mora védelme folytán hatálytalanította a letartóztatási végzést és elrendelte Max Cohen szabadlára helyezését.

Megválasztották az erdélyrészi cionista konferencia dési delegátusait. Tegnap, vasárnap, zajlott le Désen az erdélyrészi cionista kongresszus delegátusválasztása. A választáson a következőket választották meg: Rosenzweig N. Jehuda, Brucht Mór, Fenerstein Kálmán, dr. Weinberger Manó és Weinberger Manóné, Sternberg Sarolta, Jónás Elemér, Singer Jenő, Weinberger László.

Kommunista-tüntetés Washingtonban és Newyorkban. Newyorkból jelentik: Washingtonban és Newyorkban a kommunisták ma tüntetést rendeztek a hadügyminisztérium, illetve a városháza előtt a kormány ellen. A rendőrség közbelépett politikájuk ellen. A tüntetést követően a washingtoni tüntetőket kihallgatásuk után szabadlára helyezték, de az eljárást lefolytatják ellenük. A kommunisták szabadon engedése Hoover elnök rendeletére történt. A tüntetéseknél nagyobb visszhangjuk nem volt.

Dániában kampány indult a halálbüntetés visszaállítására. Párisból jelentik: A Havas távirati iroda kopenhágai tudósítója jelenti, hogy nemzeti kampány indult ma a halálbüntetés visszaállításáért érdekében, amelyet Dániában ötven évvel ezelőtt kuszóbtak ki.

Norvégiát vihar pusztította végig. Oslóból jelentik: 'Csaknem egész Norvégiát hatalmas vihar pusztította végig. A villámcsapások és az orkán okozta károk helyenkint igen jelentékenyek. A vihar a legtöbb telefon és táviróösszeköttetést megszakította.

Változékony idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint változékony, szeles időjárás várható hőmérsékletcsökkenéssel s helyenkint csapadékkal, később hidegebb idő valószínű. A hőmérséklet Budapestben ma délután 6 fok Celsiusus.

Jótekingyűlés Karácsonyi Vásár. A romániai Munkássegély kolozsvári fiókja segélyakciói, elsősorban a zsilvölgyi nyomorakció részére karácsonyi vásárt rendez, ahol olcsó ajándéktárgyakat és szükségleti cikkek kaphatók. Az árusítás december 18-24-ig, naponta este 6-9 óráig tart, a Munkássegély Cal. Reg. Ferdinand (Ferenc József-utca) 107. szám alatti helyiségben.

Eljegyzés. Salamon Zsenike Trojtu (Szentháromság) és Salamon Dezső Bistrița jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)
Rosenfeld Ilonka Zamsenraiu (Kalotaszentkirály) és Goldfarb József Hodod jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

A regati rabbik akciója a szombati munkaszünetéről

Bucuresti-Bukarest, dec. 16. (Az Uj Kelet tud.) A jasi-i Káthenberg zsinagógában tegnap tanácskozássra ültek össze a Moldovához tartozó városok rabbijai. A tanácskozáson résztvett a berlini „Somre Sabbosch” egyesületnek egy delegátusa is. Hosszas viták után elhatározták, hogy energikus akciókat indítanak meg a szombat respektálása érdekében. Kérni fogják a kormányt, hogy a szombatot törvényes szünetként ismerje el a zsidók számára és engedélyezze, hogy a zsidó kereskedők zárvarthassanak szombaton, de ezzel szemben nyitvarthassanak vasárnap. Megállapították, hogy a fennálló törvények kény-

szerítik az állami iskolát látogató zsidó diákokat, hogy irjanak szombaton. Éppen ezért kéri fogják a közoktatásügyi minisztert, hogy tegye fakultatív az iskola látogatásain kötelezettségét szombaton a zsidó diákok számára.

A moldovai rabbik akciójához a régi királyság rabbinusai is csatlakoztak. Az akció vezetői a jövő vasárnap értekezletet tartanak Bukarestben, amelyen memorandumba fogják összefoglalni a régi királyság zsidóságának a szombat respektálásával kapcsolatos kíván-ságait.

A német lapok szerint Rist rövidesen elhagyja Romániát

Bucuresti-Bukarest, dec. 16. A Berliner Tageblatt jelentése szerint Charles Rist, aki aktív módon közreműködött az 1930. évi költségvetés elkészítésében, rövidesen elhagyja Romániát. Ez azonban nem jelenti azt, hogy megszűnik az az ellenőrző, amelyet a kölcsönt nyújtó

bankárok kreáltak a Banca Tiszeșeg Nationala mellett. Valószínű, hogy Rist munkatársa Auboin fogja az ellenőrzést folytatni s talán még nagyobb eréllyel fogja a francia tőke érdekeit Romániában megvédeni.

Ferdinand volt bolgár király a vagyoni csőd szélén áll

Páris, december 16. Ferdinand volt bolgár király vagyoni viszonyai erősen leromlottak. A volt király Párisban küldötte megbízottját, hogy a Kóburg-palota és a benne lévő műkincsek eladásáról folytasson tárgyalásokat. A volt király megbízottjának utasítása van arra is, hogy a megbízás sürgős

teljesítése után utazzék Londonba és eszközölje ki a volt bolgár király háborúban lefoglalt bankbetéteinek visszaadását. A megbízott párisi tárgyalásai után Londonban az Angol Banknál fog lépéseket tenni abban az irányban, hogy a lefoglalt betétek felett rendelkezést adják vissza Ferdinandnak.

Két politikai kartell fog mérközni a kolozsvári községi választásokon

Nincs sok esélye a politikamentes városi blokknak

Cluj-Kolozsvár, december 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Uj közigazgatási törvény közzétételével egyidejűleg mint ismeretes január hó végére tüzték ki az új közigazgatási választások időpontját. Már alig pár hét választ el bennünket a kitűzött választási terminustól a helyi politika horizontján azonban még sehol sem jelentkeznek azok a már ilyenkor megszokott viharfelhők, amelyek a készülő pártok között össze-csapást árulnak el. A pártpolitika helyi berkeiben egyelőre minden csendes.

Szombaton este a kolozsvári háztulajdonosok szövetségének a helyiségében volt az első politikai összejövetel, amelynek célja a közelgő választásokra való felkészülés volt. A jelszó: egy politikamentes városi blokknak az összehozása. Az eszme a kolozsvári háztulajdonosok szövetségének a vezetőségében fogamzott meg és a szombati gyűlés első kísérlet volt a terv megvalósításához. A gyűlésen megjelentek dr. Cosma János elnöke mellett Hantos Gyula a Magyar Párt helyi tagozatának s titkára dr. Kertész Jenő, dr. Blaga Emil, dr. Bartha Ignác, Szabó József kizgazda és még többen.

Dr. Kertész Jenő javaslatára elhatározta az értekezlet, hogy a párttagokhoz felhívással fog fordulni abban az irányban, igyekezzenek a pártot arra bírni, hogy egy városi választási blokk megalakításában részt vegyenek. A gyűlés ilyen irányban adott megbízást dr. Cosma közjegyzőnek és egyben elhatározták, hogy december 20-én fogják megtartani az első nagy népgyűlést.

Amíg tehát az egyik oldalon megszületett a politikamentes városi tanács eszméje, értesüléseink szerint a többi számbajöheto pártok már megkezdtek egymásközött a tárgyalásokat egy esetleges kolaboráció megteremtésére. Ezek a tárgyalások meglehetősen előrehaladt stádiumban vannak. A Magyar Párt a szocialisták felé orientálódik és a megállapodás a két párt között ugyszólván megkötöttnek tekinthető. Ezzel szemben a Nemzeti párt és a Zsidó Választási Blokk ez alkalommal is tartani fogja a már tradíciós fegyverbarátságot. Amennyiben valami közbe nem jön, a voksokért indított offenzíva tulajdonképpen a két párt között fog előreláthatólag lezajlani.

— Két bomba robbant a zágrábi pályaudvaron. Londonból jelentik: A Tímese belgrádi tudósítójának jelentése szerint a horvátok vonakodnak belépni az államosított szokol egyesületekbe. A zágrábi pályaudvaron állandósították ugyan a katonai ká-szenléteket, ezt azonban még sem tudták megakadályozni, hogy újabb bombamerényeket kövessenek el. Ez alkalommal két bomba robbant, de csak jelentéktelen anyagi károkat okozott. Széleskörű nyomozást indítottak a bombamerénylök felkutatására.

* A megromlott levegő számtalan koro-kozó bacillust tartalmaz. Védjetekek magatka-akat Panflavin sztilakkal.

— Egy három éves berlini leányka titokzatos halála. Berlinből jelentik: Rangser közelében a járóélek három éves kislány holttestére akadtak. Megállapították, hogy a kis gyermeket revolverrel gyilkolták meg. Majdnem ugyanabban az időben a potsdami pályaudvaron megtalálták a kis lány apját, Palmer Róbertet is, aki nehéz lött seb miatt eszméletlenül terült el a pályaudvar egyik kevéssé forgalmas helyén. Palmert a kórházba szállították, ahol megállapították személynazonosságát s megkísérelték kihallgatni, de egyelőre eszméletében még nem tért vissza. A rendőrség a két titokzatos eset között összefüggést gyanít. Azt gondolják, hogy az először megölt leányt, aztán vonatra ült s a potsdami pályaudvaron maga ellen emelte a fegyvert.

— Dr. Giurgiu János előadása a hipnozisanak a kriminalisztikai jelentőségéről. Dr. Giurgiu János ügyvéd kriminalista szerdán este 8 órakor előadást fog tartani a vármegyeháza dísztermében. „A szuggeszio és a hipnotizmus szerepe a kriminológiában és jelentősége a bűnözök felderítésénél”. Az előadást dr. Gold, ismert hipnotizör demonstráció kö-zött fogja követni. Gold Ferenc különböző médiumokkal rekonstruálni fogja a Mittelmann, Reinitz, Grozavescuné, Gaetan, Stravolcané és a Somogyi bűntényeket.

— Szibériában hatalmas arany-mezőt fedezett fel az Obruceff-expedíció. Moszkvából jelentik: A Szibéria északkeleti vidékén kutató Obruceff-expedíció a Jakutok közelében levő Indigirka és Kolima folyók között hatalmas aranymezőt fedezett fel. Az új Eldorádó 450 mértöld széles területet foglal el.

— Angliában kikötőket építenek, hogy a munkanélküliségen nyhítsanak. Londonból jelentik: A gazdasági érdekeltségek körében akció indul meg abban az irányban, hogy a kormány a munkanélküliség enyhítése érdekében több kikötőben nagyobbabb-ú átépítési munkákat rendeljen el és a kikötőket modernizálja.

* Hatatos szer fejfájás és migrén ellen a Pyramidom-tabletta. Vásárlásnál ügyeljen azonban a „Meister Lucius” védjegyre.

— Egy német postarepülőgép a Kanári szigetekről még nem érkezett meg a kontinensre. Madridból jelentik: A D. 1594 német postarepülőgép, amely a Kanári szigeteket egyikéről, Teneriféből Európa felé startolt még nem érkezett meg a kontinensre. A gép Las Palmasban közbenső leszállást végzett s félóra mul-tával Sevilla irányában újra elindult s érkezését még nem jelentették. A német postagép pilótáinak az a szándékuk, hogy Spanyolországon át Marseille-be s innen Berlinbe repüljenek.

— Érdekes fordulat Madivano herceg és Pola Negri válópörében. Párisból jelentik: Madivano herceg és Pola Negri filmszínésznő válópörében fordulat állott be. Amikor a bíró a herceggel kérdést intézett afelől, hogy szereti-e még feleségét, a herceg általános meglepetésre azt a választ adta, hogy még mindig szereti Pola Negrit. Gyöngéd érzelmeit ezek után Pola Negri sem tagadta le s csak azt kifogásolta, hogy hercegi férje öt olyan életmódra kényszeríti, amely filmszínésznői karrierjét kompromittálja. A válófélben levő házaspár elbír előtt ki-magyarázkódtak és megbékülten azzal távoztak, hogy lemondanak a válásról.

Intim fert

Az óriási mé-betegségek, melye-oka a mindkét v-gyázatiansága, ségév teszi minde-egy sajátmagát, r-állókát az emlité-borzasztó követke-Ne várja be míg-ég, hanem még-egy olyan gyógy-s teszi, hogy fiatal-delem és félelem-Égyedüli készi-gtségével a nemi-rőlheti, a könnye-zelhető rég ismer

Semori-

Számos orvos és kö-Minden gyógy-ban kapható 12-eredeti üvegtubus-Minden üveg-szerint „fekete fej-védjeggyel van ell-Minden olyan-est a védjegyet ne-sítandó.

Januárban a gazdasági

Praha, dec. 16. E-olték a lapokkal. Benes tanácskozása-éségi kisanant ké-hogy az új csoportos-akul.

Ujra Venizelos miniszter

Athén, dec. 16. Z-esség új elnöke tegr-Az eaktürelt után V-ök felberekete a 'k-Álörjesztette a kor-köztársasági elnök u-megbizást kormány

Bolgár minisztere májják a francia tétel

Páris, december 1-terek megérkeztek a-megkezdtek a franci-foralását Bulgária. A miniszterek nehá-kodás után London-cállal.

Elhárult a német

Páris, december 1-ással állapítják meg-gyűlésen történt bi-német kormányvála-é birodalmi kormány-politikáját.

Összetűzés a spanyol-munkások

— Összetűzés a spanyol-munkások-entik: Ebeuseben a Heimwehr és a s-őt, melynek során-é közbelépő csandör-letartóztatás történt-— Megállott a Londonból jelentik: megállott. A folyó-Thames kezd visszat-rás Délangliában u-ozott. Ennek oka a-iklon, ami a hőmér-em emelte úgyhogy-megközelítette a 60-az 50-55 fokos-Altalánosnak mondhe-államról írnak.

A New-York étteremben

December 19-től kezdve a hírneves **Dudus** teljes zenekarával játszik.

Közgazdaság

A C. F. R. vezérigazgatósága a soron kívüli gyors teheráru-forgalomért

10-20 százalékos tarifa többlet lefizetése ellenében azonnal szállít a Cfr.

București-Bukarest, december 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ország kereskedelmi életében nagyfontosságú a rendszer életbeléptetésével foglalkozik a CFR vezérigazgatósága. Az új terv, amely felett még különben még nem határoztak véglegesen, azokat a szállítási anomáliákat akarja kiküszöbölni, amelyek a romániai kereskedelemnek egyik legsúlyosabb és állandóan hangoztatott panaszát képezik. Különösen a vidéki kisebb állomásokon sokszor történt meg, hogy a megrakott vagonokat csak hetek elteltével bonyolítják le. Ez természetesen nyár idején a gyümölcsport lebonyolításánál óriási károkat okoz a kereskedőknek. A CFR vezérigazgatósága most azzal a terv-

vel foglalkozik, hogy egy bizonyos illeték-többlet lefizetése ellenében soron kívül bocsássanak rendelkezésre vagonokat a szállítóknak. Ez a rendszer eddig romániai ismeretlen volt. Eddig a szállítók csak a gyorsárúként feladott szállítmányokat részesítették előnyben. A gyorsárútarifa azonban a rendes teheráru-tarifához képest óriási differenciát mutat. A soron kívüli vagonokért 10-20 százalékos tarifátöbbletet kell fizetni. Ez mindenesetre még mindig sokkal kisebb összeget fog kitenni, mint a jelenlegi gyorsárútarifa. Értesülésünk szerint ezt a tervet már január 30-ikán meg akarja valósítani az államvasutak vezérigazgatósága.

Az ország összes kamarái mellett felállítandó választott bíróságok működésének szabályozására törvénytervezetet készített a Kamarák Szövetsége

A Kereskedelmi és Iparkamarák Országos Szövetsége tervezetet dolgozott ki a kereskedelmi és iparkamarák mellett felállítandó választott bíróságok megszervezésére.

A tervezet indoklásában a Kamarák Szövetsége kifejti, hogy az iparkamarai választott bíróságok felállításának célja egyrészt, hogy könnyebbé tegye a kereskedők és iparosok között felmerülő vitás kérdések elintézését, másrészt pedig, hogy a rendes bíróságok munkáját megkönnyítse, amelyek túl vannak terhelve ezen peres ügyek intézésével.

A választott bírósági intézmény különösen a fejlettebb kereskedelmi államokban van elterjedve. Romániában is rendszeresen működnek a választott bíróságok a tőzsdék mellett. ezenkívül Erdélyben, Bánátságban és Bukovinában magánkezdeményezésből alakultak választott bíróságok, az ó-királyságban és Besszarábiában pedig speciális törvények alapján működnek ezek a bíróságok.

Az új tőzsdetörvény generális intézkedéseket tartalmaz a választott bírósági intézmény legkönnyebben a kereskedelmi kamarák útján fejleszhető annál is inkább, mert az országban negyvennyolc kamara működik.

A Kamarák Szövetségének törvénytervezete szerint az összes meglévő kereskedelmi és iparkamarák mellett felállítandó

választott bíróságok, sőt az ezután felállítandó kamarák is kötelesek a választott bíróságokat megszervezni.

A törvénytervezet a választott bíróságoknak a tőzsdetörvényben előírt hatáskörét kibővíti. Amíg ugyanis a tőzsdetörvény értelmében a választott bíróságok csak a vonatkozó törvények és kereskedelmi szokások szerint bírósághatnak, a törvénytervezet szerint a választott bíróságok a szigorú formák nem kötik. Ezzel szemben a törvénytervezet a választott bírósági intézmény tekintélyének fenntartására céljából megszorításokat tartalmaz a választott bírák személyére vonatkozólag. A tervezet szerint a kamarák mellett választott bírói kar alakítandó mely esetenként titkos szavazással választja meg a peres ügyekben kiküldendő bírákat. A választott bírák szótöbbséggel ítélnének, azonban nem kötelező az ítéletek részletes közlése. Egyébként a törvénytervezet a választott bírákat épen olyan hatáskörrel ruházta fel, mint amilyenek a rendes bírák.

A választott bíróságok ítéletei 100 ezer lejnél kisebb összegű ügyekben a törvényszéknél, ennél nagyobb összegek esetén pedig a tábla előtt támadhatók meg. A választott bíróság ítélete azonnal végrehajtható, kivéve azt az esetet, midőn a vasutas fél a megítélt összeget letétbe helyezni felelősség előtt.

A legfőbb gazdasági tanács fog rendet teremteni a különböző adónemek anarchiájában

A romániai nagyiparosok delegációja Maniu miniszterelnöknel interveniált a nagyipar sérelmeinek orvoslása érdekében

București-Bukarest, december 16. (Az Uj Kelet tud.) Maniu miniszterelnök az elmúlt héten fogadta a romániai nagyiparosok egy delegációját, amelyet Penescu-Kertsch vezetett a miniszterelnök elé. A delegáció tagjai Badescu vezérigazgató, Borghidan mérnök, Mircea mérnök és Weiser vezérigazgató a nagybányai vegyészeti gyárnak a vezetője és dr. Böszörményi voltak. A delegáció átadta a miniszterelnöknek a romániai nagyiparosok szövetségének rendkívüli gyűlésén megfogalmazott memorandumot és kérték a benne foglalt sérelmek azonnali orvoslását. Maniu miniszterelnök kérte a delegációt, hogy konkrétizálják ezeknek a sérelmeknek a kibontását. A romániai nagyiparosok delegációja a következőket terjesztette be.

1. Követelik, hogy határozzák meg az állami adók és a közszolgáltatások számát. A jelenlegi körülmények között minden közszolgáltatás jogában áll annyiféle illetéket kivetni, amennyit csak jónak lát. A nagyipar képtelen a maga számításait ilyen körülmények között meg-

találni. Körülbelül ugyanez áll az állami adókról is.

2. Az állam terheit nagyrésztben az iparvállalatok viselik. Az államnak tehát minden érdeke meg van arra, hogy minél hathatósabb támogatásban részesítse az ország iparját. Meg kell szüntetni tehát mindenekelőtt az export illetéket és ezzel meg kell adni a lehetőséget arra, hogy a külföldi piacokon a román termékek konkurenciáképesek legyenek. Ez a követelés annál aktuálisabb, mivel a jelenlegi általános gazdasági krízis közepette a belföldi piac felvevő képessége minimálisra csökkent.

3. Követeli a nagyipar, hogy azokban a nemzetközi kereskedelmi tárgyalásokban, amelyek közelebből megkezdődnek, megfelelő képviselőt jussanak a nagyiparosok érdekei is. Az UGIR követeli, hogy a központi bizottságokba, amelyek ezeket a tárgyalásokat előkészítik, be- küldhesse képviselőit.

4. Az ország gazdasági életének további irányítására pedig az UGIR elengedhetetlenül szükségesnek tartja egy legfelsőbb gazdasági tanácsnak az összehozását.

Idegessége elmúlik,

jól fog aludni

kellemes üdítő érzés fogja el, ha este vagy reggel

„URANIL“ fenyő-fürdősöt használ

1 doboz 10 kapszulát 10 fűrdőre való fenyő kivonatot tartalmaz és az ára Lei 120 tehát egy kellemes testet, lelket felüdítő fürdő csak 12 leibe kerül. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszer üzletben. — Csak „URANIL“ fenyő-fürdősöt tessék kérni és elfogadni.

Romániai forrártár:

Dr. Biró gyógytár, Cluj

Maniu Gyula válaszában megnyugtatta a delegációt, hogy a kormány át fogja tanulmányozni a benyújtott memorandumot és igyekezni fog a legmegfelelőbb megoldási formát megtalálni.

— Ennek az országnak a gazdasági tényezői a jelenlegi kormányban — mondotta Maniu miniszterelnök — mindig megértő támogatásra fognak találni. A legfelsőbb gazdasági tanács ügyében a miniszterelnök kijelentette, hogy ennek felállítását a kormánynak már régi terve s megígérte, hogy foglalkozni fog ezzel a problémával. A kereskedelmi tárgyalások kérdésében a miniszterelnök kijelentette, hogy a tárgyalásokat vezető delegációban a nagyiparosok is meg fogják kapni képviselőket.

Magyarországon a bankjegyforgalom 44 millió pengővel csökkent. A Magyar Nemzeti Bank december 7-iki kimutatása szerint a november 30-iki állománnyal szemben a leszámított váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok állománya 24,884.000 pengővel, a bankjegyforgalom pedig 44,496.000 pengővel csökkent. A zárolások letétek és azonnal lejáró más tartozások összege 18 millió pengővel gyarapodott.

Meghalt Austin, az „Equitable Trust“ elnöke. Newyorkból jelentik: Newyorkban tegnap este ötvenhárom éves korában meghalt az Egyesült Államok egyik leggazdagabb bankára, A. Austin, az Equitable Trust Co. elnökgazdája, az állam egyik legismertebb szaktekintélye. Ausin régebben a Seaboard National Bank elnökgazdája volt s midőn azután bankja a folyó év szeptemberében fuzióra lépett az Equitable Trust Co.-val, az új nagybank igazgatótanácsa öt választotta elnökgazdát. Austin halála teljesen váratlanul jött és nagy hatást tett a tőzsdére.

Rosszabbodik a kereskedelem helyzete. A prágai kereskedők grémiuma tegnap tartotta meg közgyűlését, amely alkalommal az előterjesztett jelentés rámutat arra, hogy a csehszlovákiai kereskedelem helyzete lényegesen rosszabbodott. Ez elsősorban az építkezés ellanyhulásának, de a mezőgazdaság csökkent vásárlóerejének is tulajdonítható. A prágai kereskedők grémiuma arra kéri a kormányt és a parlamentet, hogy megfelelő rendszabályokkal enyhítse a gazdasági válságot.

Az Első Szebeni Cipőgyár kényszer-egyezsége. Bukaresti jelentés alapján beszámoltunk arról, hogy az áldatlan gazdasági viszonyok hatása alatt az Első Szebeni Cipőgyár kényszer-egyezségi eljárás megindítását kérte az ilfovi törvényszéktől. Az erről szóló hirdás címében sajnálatos eljárás folytán az szerepelt, hogy a gyár csődbe jutott. Ez természetesen, amint az a közleményből is kiderült nem felel meg a valóságnak. Csupán a kényszer-egyezségi eljárás indult meg és a hitelezőkkel való megegyezés biztosítva van.

Eladó parfümeria

kisvárosban jól bevezetve. Szükséges tőke 100-200.000 lei. Leveleket a kiadó továbbítja.

2

Örökértékű könyv felárán! Perez: Drei Dramen 60 lei (120 h.) Bialik: Gedichte I-II kötve lei 120. Az Uj Kelet könyvtárában

Intim fertőtlenítőszer

Az óriási módon elterjedt nemi betegségek, melyek terjesztésének az oka a mindkét nem hanyagsága és vigyázatlansága, — morális kötelességévé teszi minden egyének, hogy egy sajátmagát, mint a hozzá közel állókat az említett nemi betegségek kórokozóitól megóvják. Ne várja be míg utólrá ezen betegség, hanem még idejében szerezzen be egy olyan gyógyszert, amely lehetővé teszi, hogy hiataltságát minden veszedelem és félelem nélkül élvezhesse.

Egyedüli készítmény, amelynek segítségével a nemi betegségeket elkerülheti, a könnyen hordozható és kezelhető rég ismert és világhírű

Semori-Tabletták

Szamos orvos és kórház által kipróbálva

Minden gyógytárban és drogériában kapható 12 tablettát tartalmazó eredeti üvegtubusban.

Minden üvegtubus a fenti rajz szerint „fekete fejben vörös kereszt“ védjegyvel van ellátva.

Minden olyan csomagolás, amely ezt a védjegyet nem viseli, visszautasítandó.

Januárban megalakul a gazdasági kisanaut is

Prága, dec. 16. Beavatott helyen költöttek a lapokkal, hogy Mironescu és egyes tanácskozásain szöve került a gazdasági kisanaut kérdése is. Azt hiszik, hogy az új csoportosulás januárban megalakul.

Ujra Venizelos lett az új görög miniszterelnök

Athén, dec. 16. Zaimis a görög köztársaság új elnöke tegnap letette az esküt. Az eskütelés után Venizelos miniszterelnök felszerelte a közfarsági előköt és bevezette a kormány lemondását. A köztársasági elnök újra Venizelosnak adott megbízást kormány alakításra.

Bolgár miniszterek Párizsban informálják a francia kormányt a jövőtetelekről

Párizs, december 16. A bolgár miniszterek megérkeztek a francia fővárosba s megkezdte a francia kormányfővel információkat Bulgária jövőtetelei ajándatáról. A miniszterek néhány napi tartózkodás után Londonba utaznak hasonló céllal.

Megállt a német kormányválság

Párizs, december 16. A lapok meglepetéssel állapítják meg, hogy a birodalmi gyűlésen történt bizalomnyilatkozattal a német kormányválság veszélye elhárult a birodalmi kormány folytatásáig.

— Összetűzés a Heimwehr és egy bányamunkásai között. Bismből jelentik: Eresében összefeközések voltak a Heimwehr és a bányamunkásai között, melynek során többen megsérültek a közbelépő csandörzsök sorából is. Több elrettentés történt.

Megállt a Thames áradása.

Londonból jelentik: A Thames áradása megállt. A folyó árva lehozódik s a Thames kezd visszatérni medrébe. Az időjárás Délangliában újra igen enyhére változott. Ennek oka az Atlanti óceáni anticyklon, ami a hőmérsékletet igen lényegesen emelte úgyhogy helyenkint a hőmérők megközelítette a 60 fokot Fahrenheitot is az 50-55 fokos hőmérséklet csaknem általánosnak mondható. A lapok téli hőmérsékletéről írnak.

ant a zágrábi jelentik: A T... jelentése szerin... ppi az állam... A zágrábi pálya... n a katonai ké... em tudták meg... ombamerényl... mal két bomba... en anyagi káro... nozást indított... ra.

számtalan kor... édjetek magat...

lini leányka... elentik: Rang... oméves hisla... itották, hogy a... ilkolták meg... en a porcsami... is lány apját... lott seb ma... advar egyik... almert a kör... lapították sze... kihallgatni... em tért vissza... et között ösz... ják, hogy az... vonatra ült... ellen emelte

előadása a... tikai jelen... nos ügyvéd... órákor elő... háza díszter... hipnotizmus... jelentősége... előadást dr... strációi fog... lönböző mé... a a Mittel... taetan, Stra... ketet.

as arany-... ruceff-ex... A Szibéria... seft-expedíció... írka és Ko... anymezőt te... mértől szé...

építenek... nyhit... gazdasági... meg abban... munkanél... kibővítés... rendeljen

igrén ellen... ügyeljen... egyre... ilógép a... érkezett... l jelentik:... ép, amely... enerifétől... érkezett... Palmastan... lóra mul... adult s er... A német... kuk, hogy... s inren

o herceg... Párizsól... Pola Negri... állott be... t intézett... a herceg... szta adta... rit. Gyón... ri sem tá... gyi hercegi... ti, amely... itálja. A... előtt ki... zál távoz...

Színház—Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Kedd este 9 órakor A KAJÚT (Ujdonság 3-adszor. Napi bérlet 21 szám A. Sorozatszám 139.)

Szerdán este 9 órakor A Koldusgróf. (Operette repris. Uj betanulással, új szereposztással Kondor Ibolyával, Tompa Bélával, Ihász Aladár, Solthy Györggyel. Premier bérlet 20 szám sorozat szám 140)

Csütörtökön este 9 órakor A Koldusgróf (Napi bérlet 21 szám B. sorozatszám 141)

Pénteken este 9 órakor Miss Amerika (Operett-revü-ujdonság 14 képben Kondor Ibolyával, Tompa Bélával, Ihász Aladár, Solthy Györggyel napi bérlet 21 szám C. sorozatszám 142.)

Szombaton 3, 5, 7 és 9 órakor film előadás Ábris Rózsája.

Szombaton háromnegyed 11-kor éjjeli előadás csak felnőttek számára „Csókpirulák”, (Rendes helyárak sorozatszám 145)

Vasárnap d. u. félháromkor Drótostót (Lehár operette nagyon olcsó mozi helyárak. Kondor Ibolyával, Solthy Györggyel, Leóvey Lelival, jegyek ára 50, 40, 30, 20 és 10. leí Sorozatszám 144.)

Vasárnap 5, 7 és 9 órakor film előadás Ábris Rózsája.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Kedd 3, 5 és 7 órakor Arva Julika élete

Szerda 3, 5 és 7 órakor Arva Julika élete

Csütörtök 3, 5 és 7-kor Arva Julika élete

Pénteken 4, 5 és 7 órakor Arva Julika élete

Szombaton új világsiker 3, 5, 7 és este 9-kor ÁBRIS RÓZSÁJA. Az amerikai filmgyártás leghatalmasabb és leggyöngyözőbb szenzációja.

Vasárnap d. e. 11 órakor 15 és 10 lejes helyárakkal nagy meglepetés amelynek címét szombaton reggel fogjuk a nyilvánossággal közölni.

Vasárnap 5, 7 és este 9 órakor Ábris rózsája.

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Kedd 5, 7 és 9 órakor: Éljen a szerelem. Pompás vígjáték. Főszerepben Gusztáv Frölich, Betty Astor és Kolin, Előjáték: A legújabb Ufa journal.

SELECT-MOZGÓ:

Kedd: Sivataj prédája. Különleges dráma, főszerepben: Irene Rich és William Collier. Műsoron kívül a legújabb amerikai vígjáték.

Szerda: Sivataj prédája.

URANIA-MOZGÓ:

Kedd: India virága. Pazar rendezésű, pompás dráma, gyönyörű felvételekkel.

Szerda: India virága.

A Magyar Színház közleményei

Koldusgróf. Huszonhárom évvel ezelőtt 1906-ban játszották Kolozsvárott a „Koldusgróf”-ot, Ascher operettjét, amely akkor tízmillió sikert aratott. A közönség elbűvölten hallgatta a „Koldusgróf” gyönyörű zenéjét, kacagott az ötletes mesén s egyhangú volt a vélemény, hogy soha szebb operettet nem játszottak a kolozsvári színpadon. A művészemélyzet váltakozásával a „Koldusgróf” is lekerült a műsorról. Most újból betanulták ezt a világsikerűt ért operettet s teljesen új szereplőkkel fogják szerdán este bemutatni. A mostani közönség szemében az ujdonság varázsaival fog hatni a „Koldusgróf” s bizonyára sokkal nagyobb sikere lesz, mint akármelyik modern operetta-premiérnek. A szerdai reprizt éppen ezért premiére-bérletnek tartják meg. A „Koldusgróf” főszereplői: Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Dancs Ica, Solthy György, Tompa Béla, Ihász Aladár, Réthely,

Leóvey. Csütörtök este megismétlik a „Koldusgróf” előadását.

Ma este Kajút harmadszor. Óriási sikert aratott a Benamy „Kajút”-je. Két telt ház lelkes tapsai pecsételték meg ezt a nagy sikert. Ma este harmadszor kerül színre a „Kajút” a bemutató előadás diadalmas szereposztásában.

ÁRVA JULIKA ÉLETE

Főszereplő: Jammes Hall (A Hotel Imperial Almásy főhadnagya)

Arva Julika sorsa belopozott a közönség szívébe. Mély megindultsággal, kicsorduló könnyekkel kísérték a kis magyar cseléd lány vergődését.

Kolozsvárott is mindenki azzal az érzéssel távozott a magyar színházról, hogy a „Magyar Rapszódia” egyetlen méltó versenytársa az Arva Julika élete.

Az „Arva Julika élete” minden nap látható a magyar színházban. Ma (héden) valamint szerdán, csütörtökön és pénteken azonban csak 3 előadásban látható és pedig 3, 5 és 7 órakor.

Szombattól: ÁBRIS RÓZSÁJA filmen!

Nem „hangos” de azért „beszélő” film!

A magyar színház diadalmas moziműsorán e hét végén meg fog jelenni az a film, a melyről az egész világ megállapította, hogy ámbár nem hangos, de azért beszélő film, mert némasága dacára is olyan élethű, hogy minden jelenete beszél. Címe: Ábris rózsája. A magyar színház színpadi beállításban, énekekkel hozza ki a filmet.

A napokban részletesebb tudósításokat hozunk e filmről.

Ingyen karácsonyi ajándék

minden vevőnek az

„Ideal” kalapszalomban

Cluj, Calea Regele Ferdinand 8. sz.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

A mai nap kiemelkedő műsorszámai: Budapest: Beethoven hangverseny. Bukarest: Szimfonikus hangverseny. Lipcse: Pillangó kisasszony.

Kedd december 17

Bpest, 9.15. Gramofonhangv. Sinding. Tavas susogása. Offenbach: Hoffmann meséi. Puccini: Tosca. Verdi: Trubadur. Gounod: Faust. Puccini: Turandot. Meyer—Helmund: Balgeflüster. Gounod: Ave Maria. Der Leierkasten; A két madár orosz együttese. 9.30: Hfiek. 12: Déli harangzó, időjárásjelentés. 13.05: Mandits szalonzenekar hangversenye. 12.25: Hírek. 15.30: Hírek. 16. Novellák. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17.10: Weygand Tibor ének-zámai zenekari kísérettel, Fehér Orchideák, Melancoly Mond miért szeretlek oly nagyon. Jöjj, táncolj anyukám, Barátom, Kislány, Ne haragudjon rám. 18. Előadás. Magyarország történelme életrajzokban. 18.30 Francia nyelv-óktatás. 19.10 Karcolatok. 19.45 Beethoven hangverseny. Egmont megnyitó, D-dur hegedűverseny. V. szimfonia. Utána Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 20.10 Pontos időjelzés, időjárás jelentés hírek majd a hangverseny folytatása.

Bukarest. 16 Jaz. 16.15 Konterálás. 20 Szimfonikus hangverseny, Beethoven I. szimfóniája. 20.30 Konterálás. 20.45 Wagner: Tristan és Izolda. Dvorzák: Poétikus szvit. Rubinstein: Balett zene.

Bécs, Graz. 20 Zenekari hangverseny Bach, Dösser, Csajkowszkij, Svendsen, Bizet. Verdi, Strauss műveiből.

Berlin. 19.30 Gramafon. 21 Házi hangverseny.

Breslau. 20.30 Hegedűhangverseny Frenkel, Nruckner műveiből.

Frankfurt. 20.45 Vonóségyes hangversenye Smetana, Brahm műveiből.

Köhl. 20.10 Bajor est.

Königsberg. 20. Szórákzóató zene.

Königswusterhausen 20.15 Spinellins: Az alsó kikötőben c. operája.

Lipcse. 16.30 Hangverseny Csajkowszkij, Dohnányi, Lalo, Sibelius műveiből. 19.30 Puccini: Pillangó kisasszony. c. operája.

München. 21.35 Hegedűjáték Paganini műveiből.

Stuttgart. 19.30 Közv. Frankfurtból. 21.45 Enekverseny.

Belgrád. 19.45 Karének. 20.45 Fuvos-hangverseny.

Zágráb. 20. Hangverseny. 20.45 Külföldi közvetítés.

Prága: 20. Rádiózenekar. Boieldieu-D'Albert, Provaznik, Messenet, Donizetti, Bellini, Bervinsky műveiből. 21. Schweyda hegedűművész játéka. Corelli-Kreisler: A levél Mracsek: Elégia. Sarasate: Zapateado. Brahma: Két magyar tánc. 21.30 Zongorahangverseny. **Kassa.** 19.50 Szalonzenekar Weber, Wagner, Bruck, Schubert műveiből.

Brünn. 19.50. Operettzene Suppé, Strauss Bayer, Linke, Kálmán műveiből. 20.20. Olasz operaáriák: Tosca ária, Leoncavallo: Komédiások c. operájából, Puccini: Turandot ária, Verdi: Rigoletto ária. Fuccini: Fecskék című operájából. 20.45 szórákzóató zene.

Pozsony. Ostrava. a brünni, kassai, valamint a prágai műsört közvetíti.

Daventry. 21 Zongorahangverseny, Rachmaninov. Dohnányi, Chopin műveiből.

London. 23.45 Tánzene.

Milano; Torino. 20.30. Kamarazene, szimfonikus hangverseny.

Róma. 21.20 Puccini: Manon Lescaut c. operája

Varsó, Kattovicz 19.50 Operaközv.

Oslo. 20.30. Házi hangverseny.

Stockholm: 20. Német est, Beethoven: Egmont nyitán, Bruch P.: G-mol hegedűhangverseny. Bach: Szvit, Schumann: három kórus zenekarral.

Confectio R.T.-nál

női télikabátok, szövet és selyemruhák, szőrmebundák.

Gyári árak. Gyári lerakatok.

Cluj, Str. Memorandului 2. sz. Târgu-Mures, Reg. Ferd. 41.

Minden vevőnek érdeke, hogy karácsonyi ajándék-nak 18 drb. garantált minőségű Alpaca evőeszköz-t vegyen 500 leirt

Moskovits és Társánál Cluj, főpostával szemben.

ORIGINAL-COLONIAL-RUM

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy átvettük a bukaresti dr. A. Urbeanu-féle kémiai gyár technikai és kereskedelmi vezetését és abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. közönséget

ORIGINALIS-COLONIAL-RUM

mal tudjuk ellátni, amit ez a gyár különleges koncesszió alapján valódi jával

Bürger Albert rt. Târgu-Mures Marosvásárhely

Megjegyzés. Tekintettel arra, hogy ezen Originalis-Colonialis-Rum gyártására ezidőszent gyárunknak egyedül van koncessziója, kérjük a t. közönséget, hogy magát hangzatos nevű utáztatóktól megőrizze, hanem kérje mindenütt az eredeti orjesztés után nyert ORIGINAL-COLONIAL-RUM-ot, mely árban és minőségben minden versenyen felül áll. Rumon kívül gyártunk: aetherikus olajokat, gyümölcszörpöket, méregmentes festéket. Gyógyszerkémiai osztály üzembehelyezése folyamatban van. Prospektussal és árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

Megkezdődött az olcsó karácsonyi vásár

Josif Izrael szücsnél Cluj, Calea Victoriei No. 2.

Szőrmebunda 6000 leitől kezdve.

Nyomta a „Deutscher Bote”, nyomda Cluj, Strada Baron L. Pop (volt Brassai ucca) 10. Telefon 187

Rádió: Ingelen (4 lámpás) w), Philips Neutrovox

Grammofon: Hysmaster, Columbia Dulcetto, Nirona, Trumpleitar. Sager lemezok nagy választékban. villany főzőedények

Legelőcsöb Karácsonyi ajándék Technicánál!

Rák-Ferdinand Feszt. Jászakati 33. sz. Telefon: 2-18

Apróhirdetések

INTELLIGENTES Mädchen aus gut jüdischem Hause, perfekt Deutsch, mit hebräischer und russischer Sprachkenntnis, sucht Posten als Stütze der Hausfrau, oder Erzieherin. Offerte unter Adresse Pinkas Rauchweger Kimpolung, Bucovina.

Szőnyegszöveshez legjobb, legszebb perzsa fonalak, felvetőfonalak, szőnyegminták legjobbban beszerezhetők:

„SULTANA” szőnyegszöveszőm fonalosztályánál, Târgu-Mures, Piata Regele Ferdinand 7. [Főter] Sztét küldés utánvétellel.

HÉBERSZEDÉST is tudó fiatal zsidó nyomdászsegéd kerestetik. Cim a kiadóban.

BELFÖLDI gesztenyét métermázsánként 1600, papírdiót 3000, tavalyi jó szilvát 2500, belföldi magyort 1800 lejért szállít utánvétellel. 30% előleg. Roóz Tauti de sus. Baia-Mare.

ELEGÁNSAN butorozott különbejáratú szoba, fűrdőszoba használatl, a belvárosban kiadó. Cim a kiadóban.

INTELLIGENTES Mädchen aus besserem jüdischen Hause sucht Stelle als Erzieherin geht auch in die Provinz. — Erika Vörner Waschkovitz p./c. Bucovina. 2698

TELJESEN különbejáratú butorozott szoba, fűrdőszobahasználatl, esetleg zongorahasználatl is, azonnal kiadó. Str. A. Berthelot (Ótrös-u.) 25

Kérfolyam * 1929 Decem

Robert

BUDAPEST

11. sz.

napgy

torrás megjelölésé

meg.

Kéziratokat nem kü

megőrzésükre sem

Pantelím

Bravo Pantelimon u

stünk volna tegnap

nikor Ön a választfél

mes felszólalását t

megtapsoltuk volna. A

inttha titkos gondolat

Ön azt mondta, ne

gkarról és kisebbségi

mán állampolgároka

ember előtt egyenl

l és egyforma kötele

a mi véleményünk

ist, mint azt, hogy

gyenek eben az orsz

lanatban, mihelyt

apotba jutunk, mi

ik kitoróljuk szótár

zót és még álmunk

jutni kisebbségi jog

ördögnek kisebbség

lkülí elhetünk a töb

Többször kihangul

lyen, hogy alapjába

litikát és a kisebbs

erőtt szükséges r

nyiszernek, amelyet a

ranosolnak ránk.

onlisztika az, amely

lista politikuskok új

gét, hogy a kisebbs

Washkovitz p./c. Bu

covina. 2698

ra. Epen ellenkezőle

ég ha teljes egészébe

vesebb jogot jelent

val szemben. Maga

és, a hozzátapadó

exummal, nyilvánva

lent, bántó megkü

rnogy is építjük

akba osztja az áslan

mtvén az első és m

rok csoportját. Ne

etre sem lehet ide

egkülönbötetés és

iben átmenetinek ta

rkölcsi haladása és

jobb-több ki kell,

olitikai fogalmak so

arbarizmust, amely

s elfogadhatóbb, m

arbarizmus, amely

niatt osztotta kateg

polgárokat.

A tétel kiinduló p

eletesen egyetértün

ló ural, akinek r

veit eddig nem v

erni. Ha megmarad

ontnál s nem beszél

ett volna emlékün

unó és modern jogé

erte korunk problé

7. De ó jaj. Pant

it. És a helyes p

ikai következteté

szólalását a legzo

dokumentumok

telimion ur ugya

ndulva, hogy

lgár egyenlő, oda

sen szükség kisse

ert ott vannak az

alában a közelet eg

an hatóságok előtt

atában csak az áll

gy értelmezi tehát

mpolgárok egyenlő

an különbözki attó

ányzati elvtől, a

nius régió, eius re

ak egyszerűen a r

vi és máris előtt

kor új jelszava:

emzet.